

Pressmeddelande

Luxemburg den 31 januari 2022

EU:s energibeskattnings är inte anpassad till klimatmålen

Energibeskattnings kan vara ett stöd i arbetet med att motverka klimatförändringar, men dagens skattenivåer återspeglar inte de olika energikällornas förorenande inverkan. En översikt som Europeiska revisionsrätten offentliggör i dag handlar om hur energiskatter, koldioxidprissättning och energisubventioner bidrar till uppnåendet av EU:s klimatmål. Subventionerna för förnybar energi fyrdubblades nästan under åren 2008–2019, men samtidigt har subventionerna för fossila bränslen legat kvar på i stort sett samma nivåer under de senaste tio åren, trots att Europeiska kommissionen och vissa medlemsstater har gjort åtaganden om att fasa ut dem. Revisorerna pekar på utmaningar för beslutsfattarna när det gäller att säkerställa en konsekvent energibeskattnings för alla sektorer och alla energibärare, minska subventionerna för fossila bränslen och se till att klimatmålen är förenliga med sociala behov.

”Energibeskattnings, koldioxidprissättning och energisubventioner är viktiga verktyg för att uppnå klimatmålen. Som vi ser det är den främsta utmaningen hur man kan stärka kopplingarna mellan regleringsmässiga och ekonomiska åtgärder och hitta en god balans mellan dem”, säger Viorel Ștefan, den ledamot av Europeiska revisionsrätten som ansvarar för översikten. ”Med vår översikt vill vi bidra till diskussionen om energipriser och klimatförändringar, och då särskilt den kommande debatten kring förslaget till översyn av energiskattedirektivet”.

Som en del av den europeiska gröna given, den strategi som ska göra EU klimatneutralt till 2050, planerar kommissionen att anpassa energibeskattnings till klimatmålen. EU står inför flera utmaningar i samband med översynen av energiskattelagstiftningen, där det också kommer att krävas enhällighet i rådet.

En utmaning är att skapa enhetlighet i hela EU och se till att sektorer och energibärare som tidigare behandlats mer förmånligt nu behandlas på ett likvärdigt sätt. Enligt det nuvarande energiskattedirektivet kan mer förorenande energikällor ha en skattefördel jämfört med mer koldioxideffektiva sådana: exempelvis beskattas kol lägre än naturgas, och vissa fossila bränslen beskattas betydligt lägre än el. Dessutom tillämpar en majoritet av medlemsstaterna höga bränsleskatter, medan andra har lagt sig nära de miniminivåer som fastställs i direktivet, och det kan snedvrider den inre marknaden. Låga koldioxidpriser och låga energiskatter på fossila bränslen gör miljövänligare teknik relativt sett dyrare och fördröjer energiomställningen.

Revisorerna noterar att vissa energisubventioner kan vara användbara i övergången till en mindre koldioxidintensiv ekonomi, men subventioner av fossila bränslen hindrar en effektiv energiomställning. Sammanlagt uppgår medlemsstaternas subventioner för fossila bränslen till mer än 55 miljarder euro per år, och femton medlemsstater lägger mer pengar på subventioner av fossila bränslen än på subventioner av förnybara energikällor. Det kommer att bli en utmanande social och ekonomisk omställning att fasa ut

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens översikt. Hela översikten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

subventionerna för fossila bränslen fram till 2025, vilket EU och dess medlemsstater har åtagit sig. Framför allt kan uppfattningen att vissa grupper eller sektorer behandlas orättvist leda till motstånd mot övergången till en grönare ekonomi. Energibeskattningen kan också påverka hushållen i hög grad och leda till en motvilja mot energiskatter. Det belopp som hushållen lägger på energi (inbegripet såväl uppvärmning som transporter) skiljer sig mycket åt: i vissa fall, såsom i de fattigaste hushållen i Tjeckien och Slovakien, kan det motsvara mer än 20 % av inkomsten. För att minska risken för att skattereformer avvisas hänvisar revisorerna till rekommendationer från flera olika internationella organisationer om att exempelvis sänka andra skatter och tillämpa omfördelningsåtgärder, samtidigt som man ser till att öka öppenheten och kommunikationen kring reformskäl.

Som en del av 55 %-paketet, en uppsättning lagstiftningsförslag som ska vägleda EU mot en minskning av växthusgasutsläppen med 55 % fram till 2030, offentliggjorde kommissionen i juli 2021 ett förslag till översyn av energiskattedirektivet. Medlemsstaterna kommer även fortsättningsvis att ha möjlighet att sänka energiskattesatserna för vissa sektorer, av skäl som rör miljö, energieffektivitet och energifattigdom. Paketet innehåller också ett förslag om att utvidga utsläppshandelssystemet till sjötransporter, och det införs ett separat utsläppshandelssystem för vägtransporter och byggnader. I det nuvarande systemet ger gratis utsläppsrätter vissa marknadsdeltagare möjlighet att slippa betala för en del av sina koldioxidutsläpp. Den gradvisa utfasningen av gratis utsläppsrätter som är förenade med en risk för koldioxidläckage (dvs. ökade växthusgasutsläpp till följd av att produktion flyttas till ett land med mindre strikta utsläppskrav) åtföljs av förslaget om att fasa in den nya gränsjusteringsmekanismen för koldioxid. Denna nya mekanism ska sätta ett pris på koldioxidutsläpp som härrör från import av vissa varor. Revisorerna noterar också att beslutsfattarna när de debatterar dessa förslag måste ta hänsyn till både klimatmål och sociala konsekvenser.

Bakgrundsinformation

Detta är inte en granskningsrapport utan en översikt som bygger på revisionsrättens tidigare arbete inom områdena energi, klimatförändringar och beskattning liksom på offentligt tillgängliga uppgifter och material som samlats in särskilt för detta ändamål.

Översikten omfattar perioden 2008–juli 2021. Revisorerna har tagit hänsyn till ytterligare uppgifter som blev tillgängliga efter juli 2021 när det gäller priset på EU:s utsläppsrätter (fram till den 30 november 2021) och energisubventioner (uppgifter från oktober 2021).

Revisionsrättens översikt *Energibeskattnings, koldioxidprissättning och energisubventioner* finns på [revisionsrättens webbplats](#).

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: +352 691551502